

DET TUSEN sjöarnas land

Ståtliga slott, ett hav av insjöar och långsamma båtturer på floder och kanaler. Polen erbjuder mycket mer än billig storstadssemester.

TEXT OCH FOTO: RUNAR LARSEN ÖVERSÄTTNING: LINN BERGBRANT

Det ser ut som om någon har kladdat blå färg på kartan och hängt upp den på väggen innan färgen har hunnit torka. Långa, tunna sträck i blått, men också stora och små fläckar i samma färg. Men det är inte hänsynslösa penseldrag som gjort att kartan över nordöstra Polen är täckt av blått. Det är de tusen sjöarnas land!

PADDLING. Om du sätter kursen ett par timmar österut med bil från megapopulära och extremt tillgängliga Gdansk i norra Polen, har du en pärla framför dig. Speciellt om du älskar vatten.

– Redo för en avkopplande paddlingstur?

Strax innan Kamil Kopysc (34) lägger i en tvåmanskajak i vattnet bryts den spegelblanka ytan på Krutynia-floden av en svan som går in för landning.

– Det är ingen krävande tur, men hur som helst vacker, säger Kamil och berättar om en region med varierad natur och spännande djurliv.

– Det finns goda möjligheter att se rådjur längs stranden. Fågellivet är också intressant. Stork, häger, trana och örn finns det gott om. Det finns också varg här, men även om den skulle vara inne i skogen vid floden, är det osannolikt att vi kommer att upptäcka det, säger paddlingsguiden. Den 10 mil långa floden har blivit en favoritplats för korta och långa turer med kanot och kajak. Med välordnade camping- och tältplatser längs vägen är Krutynia en av Nordeuropas mest idylliska vattenvägar.

EN GLÖMD REGION. Men du är troligen bra bevandrad i geografi om du alls hört om denna något bortglömda regionen i

TUSEN SJÖAR: Masurien är en lite okänd men väldigt vacker region i nordöstra Polen. Med över tusen insjöar, floder och kanaler är det ett eldorado för paddling och andra aktiviteter på vatten.

HÖJDPUNKTER

1 PADDLING PÅ KRUTYNIA 10 km lång paddlingssträcka där man kan göra korta och långa resor med kanot eller kajak. Hyr kajak från mazurypttk.pl, som också kan skräddarsy arrangemang med boende och transport.

2 SEGLING I OLSZTYN Nikolaus Kopernikus hemstad har ett litet och vackert centrum, men det är sjön Linowo med vattensporter av alla slag som är huvudattraktionen. Ett trevligt ställe att lära sig att segla på.

3 ELBLAG-KANALEN Polens svar på Göta kanal, med ett mycket speciellt system för dammar och slussar där båtar också fraktas med hydrokraftverk på en vagn över land.

4 SLOTTSEMESTER I städerna Lidzbark Warminski och Ryn kan du checka in på mäktiga borgar omgjorda till hotell och leva som en kung - utan att det kostar skjortan.

5 BUNKRARNA I WOLFFSCHANZE Ett av Hitlers viktigaste gömställen under andra världskriget, nu polskt friluftsmuseum.

nordöstra Polen. Även om National Geographic lanserade Masuria som en av världens hetaste regioner i sin årliga guide till trendiga resmål för ett par år sedan, är det långt mellan turisterna. På grund av bristen på infrastruktur har det aldrig funnits någon storskalig industri här, och frånvaron av stora städer skapar en tidlös atmosfär. Ändå är det överraskande väl uppbyggt för turism. Det ska nog den friska luften ta äran för. I mitten av 1900-talet betraktades sjöarna som perfekta semesterorter för trötta gruvarbetare från industristäder i södra Polen. Det resulterade i att det växte fram små semesterorter runt de Masuriska sjöarna och både Mikolajki, Gizycko och Elk har utvecklats till moderna semesterorter med allt från exklusiva hotell till familjevänliga resorter.

HITLERS GÖMSTÄLLE. Medan paddlingsturen både är rolig och avkopplande, blir det mindre glatt när vi senare på dagen frivilligt kör vidare till det som kanske är regionens mest kända stad: Wolfsschanze (Ulvehiet) utanför Ketrzyn, som var Adolf Hitlers viktigaste gömställe under andra världskriget.

Det regnar när vi går in i den dystra skogen. Bunkrarna ligger på rad. Enorma betongkonstruktioner som stilla symboler på ett mörkt kapitel i världshistorien.

– Det är inte meningen att du ska få en bra känsla av den här platsen, även om ondskan ligger inbäddad i grön natur, säger den lokala guiden Marianna Holubowska (56).

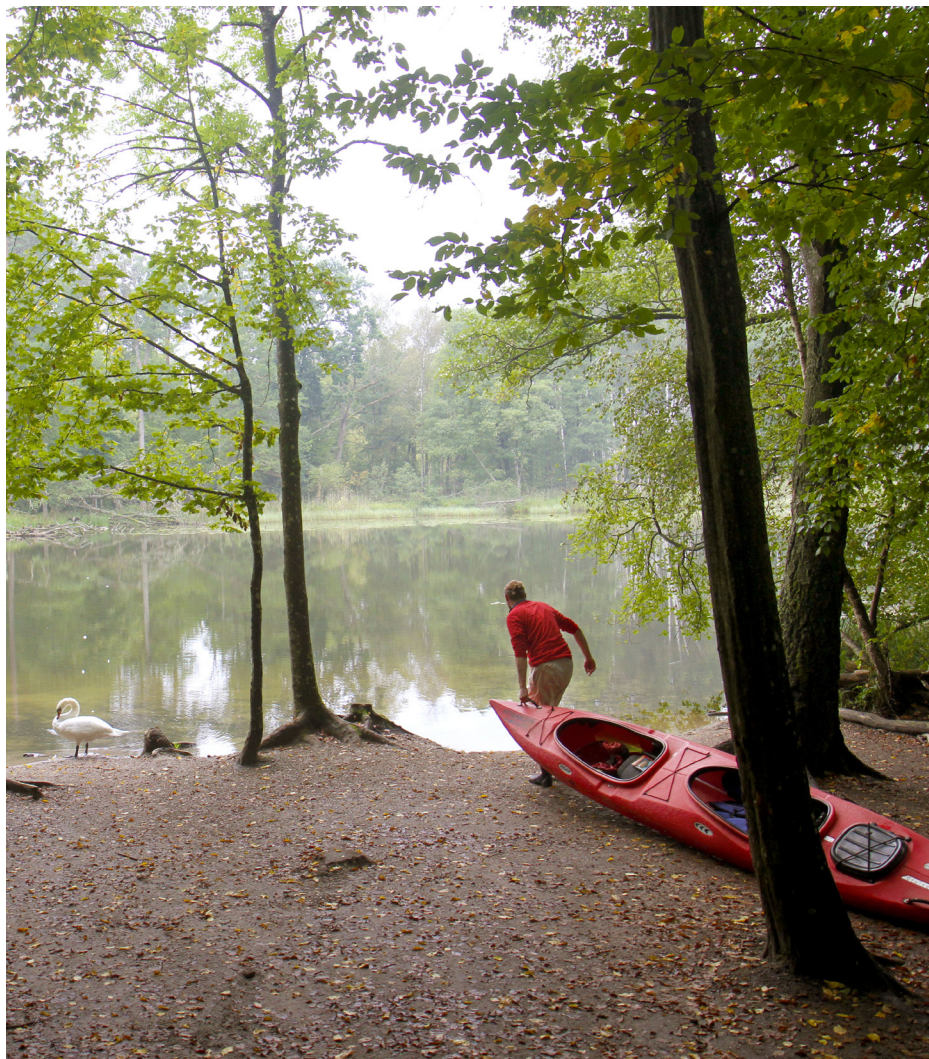
Vi stannar utanför bunker nummer 13. Det var här Hitler höll till. Den tyske diktatorn tillbringade över 800 dygn i kommandocentralen, och ska ha sagt att det var det enda stället där han kände sig trygg. Marianna döljer inte att hon tycker att det är en hemsk plats att vara på.

– Men vi får inte glömma tiderna med onda människor och galna ideologier. Annars kan det upprepa sig, säger hon.

POLENS TOSCANA. Medan Wolfsschanze manar till eftertanke är det allmänna landskapet i Masurien helt och hållet till glädje. Med böljande kullar, vackra sjöar och historiska småstäder är allt upplagt för lantlig lycka. Hit kommer du för att finna ro, njuta av vacker natur och äta närproducerad mat. Med lite välvilja påminner det om Italien.

– Detta är Polens Toscana, säger Danuta Worobiec (64).

◀ ▶ **HISTORISK:** Båtturer på räls, lantliga herrgårdar och historiska hotell. Polens variant av de tusen sjöarnas land betyder lantlig lycka, charmiga boenden och frodig natur.

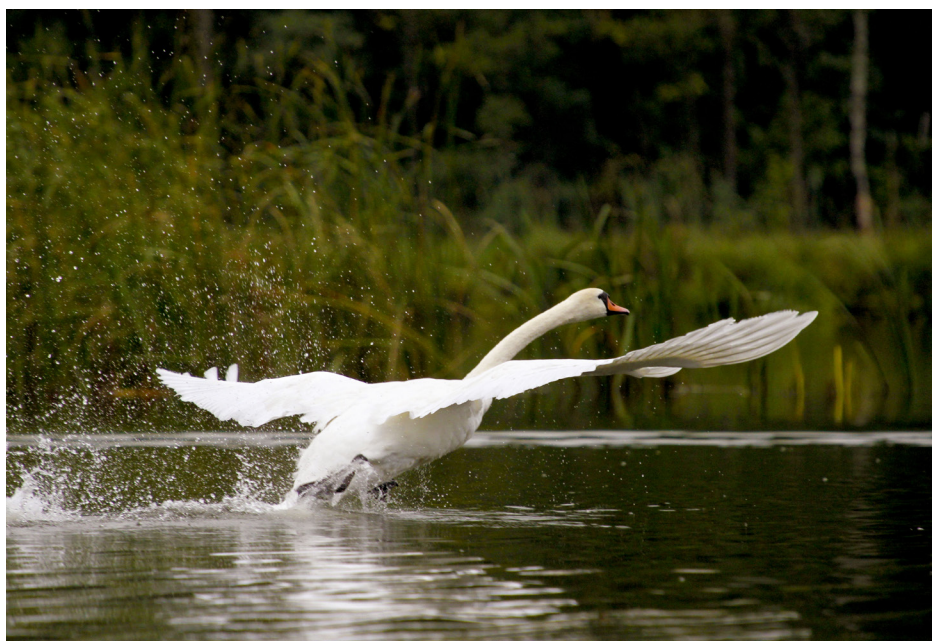

«Detta är Polens Toscana»

«Hit kommer du för att finna ro och njuta av vacker natur»

Druvklasarna glänsar i solskenet utanför värdshuset Oberza Pod Psem Inn. Ett trädgårdsländ med hallon, örter och tomater är inhägnat av solblekta plankor, medan hjortar, getter och åsnor betar i en hage ett stenkast bort. Men det är inte naturen som gör att hon drar paralleller till «la dolce vita».

– Jag tänker mest på stämningen. Här finns många små byar, gömda i den gröna naturen, filosoferar Danuta.

Och det var efter många resor till Italien som hon och mannen – som båda ursprungligen kommer från Wrocław i södra Polen, bestämde sig för att ge upp sina karriärer och storstadsliv i Berlin och flytta till lantliga Masurien. De har rustat upp en hundra år gammal bondgård, skapat ett museum med gamla jordbruksredskap och hantverksverktyg, och är kända som en av Masuriens bästa restaurangupplevelser. Till lunch har vi blivit serverade kantarellsoppa, surdegsbröd och piroger. Vinet är importerat från Montepulciano i Toscana, medan efterrätten är plockad från närmaste plommonträd. Om du är på jakt efter det goda livet, är det med andra ord bäst att ge sig iväg på expedition till Nord-Polen. ■

Fakta POLEN

RESA HIT

► Flyg till Warszawa eller Gdansk från flera flygplatser i Sverige, och ta sedan tåget eller kör till Masurien. Flygbiljetter från 1500 kr t/r med Wizzair. Det tar ca 2,5 timme med tåg från Warszawa till Olsztyn. Masurien/Varmia är en förhållandevis stor region, så det bästa är att hyra bil och köra runt på egen hand.

HÄR BOR DU

► Hotel Krasicki (hotelkrasicki.pl) i Lidzbark Warminski är bara det värt en resa till Polen. 800 kr per natt. Zamek Ryn (zamekryn.pl) är lite mindre slående men kanske ännu mera historisk, från 600 kr. Ligger mitt mellan Olow och Rynskie-sjöarna. Femstjärniga Hotel Mikolajki (hotelmikolajki.pl) vid sjön Mikotajskie är modernt och exklusivt, från 1000 kr per natt.

LÄS MER

► www.polen.travel/sv

◀ **NATURLIG:** National Geographic lanserade Masurien som en av världens hetaste regioner i sin årliga guide, här väntar en varierad natur med ett rikt djurliv och framförallt mycket fåglar.

